

Praha, 24. července 1948

Milá Viluško,

když psal taťka naposled do Písku, nečetl jsem ono psaní. Tak se mohlo stát, že třeba jen několika poznámkami způsobil tak nevalné zhodnocení mého záměru, jak jsem si od Tebe s trochou podivu přečetl. Považuji tedy nyní za naprosto nutné, vysvětlit věc sám, abys mohla slyšet o věci i z této strany.

Na prvním místě však prosím, abys upustila od svého názoru, že nebudu moci posoudit svůj záměr, leda až za 10 let. To by byl velký omyl. Jsem-li natolik rozumný, že si mohu zvolit své životní zaměstnání, že si mohu zvolit obor působnosti (profesura filosofie) a s tím související obory studia ve svých 19 letech (a nejsem sám), pak jistě mohu rozumně posoudit i takovou věc, jako je manželství, je-li mi 21–22 let. – A nyní uvedu své důvody.

- 1) Nebyl jsem nikdy nakloněn tomu, abych do manželství spěchal, ale byl jsem pevně rozhodnut, že se ožením co nejdříve (tzn. ihned, pokud dovolí okolnosti) po dokončení studia, tj. po doktorátě. Tedy chtěl jsem se oženit do 25 let. Nepovažuji totiž vůbec za vhodné čekat řadu dalších let.
- 2) Stalo se však něco, co jsem vůbec neočekával, totiž že jsem se velmi blízce seznámil s jednou dívkou, která má po některých stránkách zcela mimořádné vlastnosti. Především to, že je to docela zřetelný filosofický talent. Nevím, jak to můžeš posoudit Ty, ale já Tě mohu ubezpečit, že je to jedinečný zjev (po této stránce!) mezi dívkami. A snad alespoň trochu pochopíš, jak mnoho potřebuji, abych mohl se svou ženou mluvit o svých a jejích filosofických problémech a o vědecké práci.
- 3) Znal jsem ji už více jak 2 roky, ale nikdy mi nenapadlo, že bych s ní mohl počítat do manželství. Jednal jsem s ní jako s kamarádem ze studií. Teprve loni na podzim jsem si všiml, že je do mne zamilovaná. Prvním mým úkolem bylo přirozeně, abych ji z toho vyléčil. To se mi naprosto podařilo. Jsem nyní velice rád, že mezi námi není teď ani zbytku oné ztřeštěné a slepé zamilovanosti, která tak často stojí na prahu manželství a která je tak často podkopává; neboť ani já jsem se do ní nezamiloval. (To píše proto, že mne podezíráš z nerozumnosti.)
- 4) Velice vážně jsme spolu hovořili o případném manželství a dali jsme si lhůtu asi čtvrtletní, než si dáme definitivní slib. Dali jsme si jej dříve. Slib je oboustranně závazný a nemá smyslu mluvit o tom, že bych i to „mohl rozmyslet“. – Mluvili jsme pak také o tom, kdy se máme vzít, a je to můj názor, abychom tak učinili před dokončením studií, zatímco Táňa (tak se totiž ta dívka jmenuje) původně trvala na tom, že se vezmeme až po svých doktorátech. Po přesvědčivých důvodech z mé strany se však nechala Táňa zcela přesvědčit.
- 5) Jde především o to, že bychom mohli daleko více spolupracovat, neboť u jejích rodičů se scházet nemůžeme (není tam dost klidu) a k nám nechce Táňa chodit (především proto, že s ní naše mamka velmi ošklivě jednala – i když já ji omlouvám její nemocí a podrážděností). Dále jde i o to, že já sám nemám dost peněz (tj. naši je také nemají), abych si mohl koupit pořádnou knihovnu, psací stůl, kartotéční skříň atd., tj. všechny věci potřebné k pořádnému studiu vědeckému. (Nejsou to ovšem věci naprosto nezbytné, ale úžasně zjednoduší a usnadní celou práci.) Neposledním důvodem je i to, že se ovšem rádi vídáme. Schůzky nám však zaberou

spoustu času, a zbytečně, neboť v manželství se budeme vídat a budeme spolu denně. Konečně jde i o to, abychom získali v Praze byt, dokud je čas, a zároveň aby bydlel někdo v Písku, dokud nám vilu neseberou (což se připravuje, nebude-li to vilka rodinná!). A poslední důvod: chtěl bych tohle všechno zařídit dříve, než dojde k nové válce (o tom blíž až ústně, ujišťuji zatím, že to naprosto není žádná panika).

- 6) Že není ani řeči o nějakém prospěchářství z její strany, je předem samozřejmé, neboť až do zcela nedávné doby nevěděla nic o naší vile, a naopak ví přesně o tom, že vzhledem k nedostatečnému našemu příjmu si musím na své věci vydělávat kondicemi. Její rodiče mají příjem více jak dvojnásobný než moji. Ostatně snad i to uznáš, že ta vila není vůbec žádnou zárukou nějaké „zámožnosti“.
- 7) Se sňatkem počítáme na příští léto. Závisí to ovšem na některých okolnostech, zvláště na získání bytu. Myslím, že vyloučení této možnosti bylo z Tvé strany trochu předpojaté, Viluško. To přece není tak těžké, získat v Písku byt, jako je tomu v Praze. O tom si ještě promluvíme také až ústně.
- 8) Nyní, před odjezdem na brigádu (na Šumavu, do Knížecích Plání – pošlu ještě přesnou adresu!), nebudu se už moci u Vás stavit, ale na zpáteční cestě bych to udělal velmi rád, protože si potřebuji promluvit s oním truhlářem o knihovně a ostatním nábytku. To by tedy bylo asi na počátku září. Napiš mi ještě, Viluško, není-li technických závad a máš-li zájem a přání, abych vzal Táňu s sebou. Mohla by si s truhlářem také pohovořit a Vy byste ji alespoň poznali. Ovšem, velmi dobře vím o tom, že by to asi nebylo vhodné, zvláště není-li Ti ještě dobře. Skutečně, napiš mi upřímně, jak chceš. Bylo by to asi na 2–3 dny, ale není to vůbec nutné. V tom případě však, že bys ji chtěl vidět, prosím pěkně, abyste byli na ni hodní, protože Táňa má (jak jsem již napsal) nehezké zkušenosti s naší mamkou a jistě ani k tomuhle nebude mít moc chuti. Myslím však, že bych ji v tom případě přemluvil, když jí řeknu, že Tě mám nejraději ze všech příbuzných. Ale ještě jednou: napiš jen otevřeně, jak sama (a Jeník, strýček i tetička) chceš (chcete).

A nakonec ještě jednu prosbu: nebude-li to nutné, nedávej nikomu číst tenhle dopis. Nechám to Tvému uvážení. Snad to pochopíš, že bych těbas nerad, aby jej četl Jeník, i když ho mám velice rád. Ty mi připadáš nějak bližší, a tak jsem toho tam napsal také víc, než bych napsal komukoli jinému.

Jakmile přijedu na Šumavu, tak Vám napíši svou adresu.

Zatím s mnohými pozdravy na shledanou...

Váš Láďa